

śladami ewolucji

Choć wydaje się to mało prawdopodobne, jednak są w disiejszym świecie jeszcze tacy, którzy poddają w wątpliwość całą Teorię Darwina, a co za tym idzie - pochodzenie człowieka od małpy w szczególności. Prześledźmy zatem co wiemy o naszej drodze ewolucji i przyjrzyjmy się archeologicznym odkryciom w tym temacie - niewątpliwie bezsprzecznym dowodom.

Historycznie rzecz ujmując, pierwsze interesujące nas szczątki praczłowieka odkryto w 1909r. w Afryce Subsaharyjskiej, w pobliżu jeziora Wiktorii. Proconsul Africanus, który żył w Kenii 23-17 mln. lat temu, był zapewne praprzodkiem współczesnych małp i ludzi, lub bliskim krewnym antenata naszych gatunków. Mierzył 70-80 cm. i ważył ok. 11kg. czyli tyle, co 2-letnie dziecko. Żywił się owocami i mieszkał na drzewach. Od małp odróżniał go jednak większy mózg.

Następny w kolejce do miana najstarszego jest żyjący 5,8 - 4,3 mln. lat temu Ardipithecus. Najlepiej zachowany ze 119 odkrytych dotychczas szkieletów otrzymał imię Ardi i został zaprezentowany opinii publicznej w październiku 2009r. To najstarszy z odkrytych protoplastów człowieka.

Zdecydowanie bogatsi jesteśmy w okazy Australopithecusa, żyjącego 4,5 - 2 mln. lat temu. Na szczególne wyróżnienie zasługują trzy z nich.

Pierwszy - znany jako dziecko z Taung - odnalazł w 1924r. australijski antropolog Raymond Dart w kopalni kalcytu w okolicy miasteczka Taung w RPA. Znaleźisko wyróżniało się pionowym osadzeniem czaszki na kręgosłupie i należało do ok. 3-letniego dziecka.

Druga jest sławna Lucy, odnaleziona w 1974r. w pobliżu wioski Hadar w Etiopii. Wiekowa Lucy liczy sobie 4,5 mln. lat, a jej szkielet zachował się aż w 40%. Była niewielkiego wzrostu - 110cm. i ważyła 29kg. Była istotą dwunożną.

Naukowcy badając jej szczątki doszli do wniosku, że człowiek najpierw stanął na nogach, a dopiero potem jego mózg się powiększył.

Trzecim szczególnym egzemplarzem z tego okresu są szczątki 3-letniej dziewczynki, odnalezione w 2000r. a zaprezentowane dopiero w 2006r. Otrzymała imię Salem, co oznacza pokój. Jest najbardziej kompletnym szkieletem hominida starszym od neandertalczyka - zachowała się czaszka, tułów i część kończyn.

Następnym w kolejce ewolucji jest Homo Habilis (człowiek zręczny), który żył 2,5 - 1,5 mln. lat temu. Pierwszy przedstawiciel tego rodzaju różnił się od swych poprzedników zdolnością wytwarzania prymitywnych narzędzi. Najcenniejszych odkryć szczątków tego gatunku dokonano w wąwozie Olduvai w Tanzanii w 1968r. Kulturę tę nazwano olduwajską. Czaszka licząca sobie 1,8 mln. lat otrzymała imię Twiggy.

Następnym kamyczkiem na drodze naszej ewolucji był Homo Ergaster, czyli człowiek pracowity. Żył 1,9 - 1,5 mln. lat temu. W 1984r. zespół Richarda Leakeya w pobliżu jeziora Turkana w Kenii odkrył świetnie zachowany szkielet 11-letniego chłopca, zmarłego 1,5 mln. lat temu. Wśród zmian od razu rzuca się w oczy wzrost - już w tak młodym wieku miał 160 cm. wzrostu co sugeruje, iż w wieku dojrzałym dorósłby do ok. 185cm. lub nawet więcej.

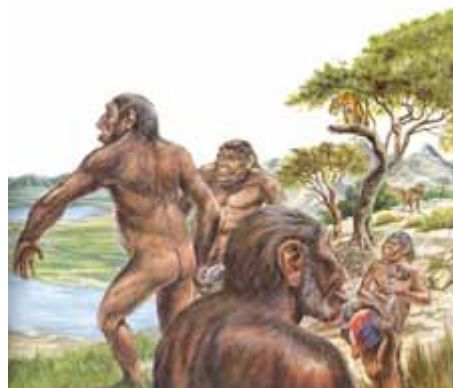
Następny, a właściwie następni (w zależności od miejsca występowania) są Homo Erectus (człowiek wyprostowany) i Homo Georgicus (człowiek gruziński). Okres występowania obu gatunków częściowo się pokrywa. Przy czym występowanie tego drugiego zaznaczyło się jedynie 1,8 - 1,7 mln. lat temu. Odnalezione przez Davida Lordkipanidze 4 szkielety w pobliżu miasteczka Dmanisu w Gruzji świadczą o tym, że człowiek wyruszył z Afryki na północ wcześniej, niż przypuszczano.

Homo Erectus zaznaczył się w historii swoim występowaniem 1,8mln. - 300 tys. lat temu. Również odnalezienie jego szczątki zmieniły dotychczasową teorię na temat rozprzestrzeniania się ludzi po Ziemi, znaleziska bowiem nie dotyczą Afryki lecz Azji.

Człowiek Jawajski został odnaleziony w 1891r. przez holenderskiego lekarza Eugene Dubois. Odkrył on na Jawie fragment czaszki sprzed 700 tys. lat.

W latach 20 XXw. w okolicach Pekinu odkryto ponad tuzin skamieniałych szczątków hominidów sprzed 780 - 680 tys. lat. Od miejsca znaleziska zostały one nazwane człowiekiem pekińskim. Według paleoantropologów jest to niepodważalny dowód na to, iż człowiek wyprostowany naprawdę istniał i wyruszył na podbój świata z Afryki, jak również był pierwszym człowiekiem, który rozniecał ogień i wytwarzał prymitywne narzędzia.

Natomiast Mężczyznę z Wuhan odnaleźli chińscy archeolodzy w roku 1985 w jaskini położonej w pobliżu dzisiejszej Zapory Trzech Przełomów. Wiek znaleziska ustalono na 2,04 mln. lat co znaczyłoby, iż człowiek swą wędrówkę po kontynentach rozpoczął milion lat wcześniej niż zakładano. Jednak w 2009r. po dokładnych badaniach okazało się, że czaszka Mężczyzny z Wuhan należała w rzeczywistości do prehistorycznej małpy.

Ostatnim etapem w drodze do dzisiejszego człowieka jest Homo Neandertalensis, czyli człowiek neandertalski, żyjący 350 - 24 tys. lat temu, czyli zupełnie niedawno. Nazwę tę otrzymały szczątki odkryte w 1856 r. w jaskini Feldhofer w dolinie Neandertal. Badający je prof. Carl Fuhlrott

stwierdził, iż osobnik ten był mniejszy i masywniejszy od współczesnego człowieka. Już dwukrotnie wcześniej odkryto szczątki neandertalczyka: w 1829r. w jaskini Engis i w 1848r. na Gibraltarze, lecz wówczas nikt się nie zorientował, że ma do czynienia z nieznanym gatunkiem. My również możemy się pochwalić swoim neandertalczykiem, a dokładniej odnalezionymi jego zębami w jaskini Stajnia w jurze Krakowsko-Częstochowskiej. Ciekawostką jest, iż ich mózgi były o ok. 10% większe, niż u statystycznego Homo Sapiens. Natomiast nadal nie wiadomo dlaczego ok. 24 tys. lat temu zniknęli z powierzchni Ziemi.

Ostatnim już etapem naszej ewolucji jest Homo Sapiens, datowany od 200 tys. lat do chwili obecnej. W 1969r. nad jeziorem Mungo w Australii znaleziono szczątki kilku praludzi, z których najstarszy pochodził sprzed 68 tys. lat. Jeden ze szkieletów, liczący 20 tys. lat należał do kobiety, której po śmierci nie pogrzebano, lecz spalono. Jest to więc pierwsza na świecie odnotowana kremacja zwłok.

Homo Sapiens trwa, ulega kolejnym ewolucją: kulturalnej, przemysłowej itd. Przyszłość gatunku należy do nas.

<http://okno-wiedzy.xorg.pl>